Ordinoésviu

Digital

Abril i maig 2021

Fira del Bestiar

El perfil de Xavier Herver

Punt d'Informació Juvenil

Contrabandistes

Trail 100 Andorra-Pyrenees

© Comú d'Ordino

La primavera ens porta la tradició de les Caramelles, una cantada que no vam poder viure l'any passat. Així, de mica en mica, amb prudència i nous formats, recuperem festes i trobades que formen part de la nostra essència. I ara, més que mai, hem pres consciència de la seva importància. Les entitats culturals de la parròquia, la Coral Casamanya, el Grup Artístic d'Ordino i l'Esbart Valls del Nord, que enguany celebra el desè aniversari, continuen endavant treballant i assajant per mantenir vives les tradicions que ens identifiquen com a poble. Els Contrabandistes, representació del Carnaval, n'és un altre bon exemple. Voldria agrair la feina que fan totes les entitats i els participants per contribuir a la cohesió social del nostre poble.

El pes de la tradició a Ordino tindrà un protagonisme especial aquesta primavera amb la recuperació de la Fira del Bestiar, un projecte que tirem endavant amb molta il·lusió i que ajudarà a establir els vincles necessaris entre el passat i el futur per continuar avançant en el compromís com a Reserva de la Biosfera. Gràcies a la participació de les explotacions agrícoles, gran part de les quals són testimoni del relleu generacional, coneixerem la feina i la dedicació dels pagesos i ramaders de la parròquia. Els escolars ja tenen reservat el primer dia de Fira per fer-hi una visita exclusiva, on podran veure el bestiar i descobrir la importància d'aquest sector per a Andorra. Esperem que aquesta Fira torni a ser un espai de trobada social i d'intercanvi cultural amb tota la població, com ho havia estat fa més de set dècades. S'ha preparat un programa amb activitats paral·leles durant el segon cap de setmana de maig, com ara un mercat de productes agrícoles de banda i banda del Pirineu, una mostra d'eines i estris antics de les cases d'Ordino i diferents actuacions.

La Fira del Bestiar establirà vincles entre el passat i el futur per continuar avançant en el compromís com a Reserva de la Biosfera

Després de l'èxit obtingut al Campionat del Món de Triatló d'Hivern, inclòs a l'Andorra Multisport Festival, segueixen els preparatius per acollir a la parròquia les curses de muntanya de la Trail 100 Andorra-Pyrenees. En aquestes pàgines parlem amb el responsable d'Ironman al sud d'Europa, Agustí Pérez, que ens revela les expectatives de l'organització de la prova. Entrevistem també, en aquest tercer número de l'informatiu digital Ordino es viu, el Francesc Poujarniscle, responsable de l'Escola de Formació de Professions Esportives i de Muntanya d'Andorra (EFPEM), centre educatiu de referència per als esports de muntanya ubicat al CTEO. L'esport és, com sabeu, una prioritat per a aquest Comú, com ho demostra el conveni que acabem de signar amb el Govern d'Andorra per cedir les instal·lacions del CEO a les federacions nacionals, que ens permetrà també utilitzar aquest Centre de Tecnificació Esportiva en cas de necessitat.

FIRA DEL BESTIAR

La ramaderia torna a donar vida a la parròquia

Ramaderia d'alçada
Arxiu Nacional

Ordino recupera la fira tradicional del bestiar, després de més de set dècades, en un moment en què la vall acaba de ser declarada Reserva de la Biosfera. El reconeixement mundial de la vall, on conviuen el patrimoni natural amb el desenvolupament social i econòmic, posa en valor més que mai la importància de l'activitat ramadera a la parròquia i del sector agrari a tot Andorra. La Fira del Bestiar d'Ordino tindrà lloc el segon cap de setmana de maig, els dies 7, 8 i 9, i també serà un reconeixement als ramaders, actors principals del territori, que han fet possible la conservació i la preservació d'aquest patrimoni.

«La fira de vaques, eugues, mules i matxos es deixa de fer a Ordino cap als anys seixanta, quan ja arriben la maquinària i els tractors i no es necessiten tant aquests animals de tir. Avui dia, els productors treballem per fer una carn de gran qualitat, la nostra vedella d'Andorra, i hem aconseguit el reconeixement amb el segell de qualitat de la raça bruna i altres productes de proximitat. Hem de continuar en aquesta línia de col·laboració entre productors, comerciants i administracions», explica Eduard Betriu, ramader i conseller de Medi Ambient, Agricultura i Sostenibilitat del Comú

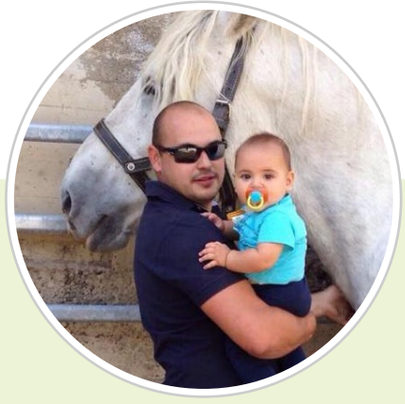

Guillem Cava (1981),
de Cal Fijat de Llorts, segueix la tradició familiar de la pagesia i la ramaderia.

«És una gran iniciativa promocionar i donar a conèixer el que fem els pagesos. Ningú coneix la nostra feina. El repte i la preocupació més gran que tenim ara sobre la taula és la continuïtat del cultiu del tabac, perquè amb la ramaderia sola no podrem tirar endavant.»

Sergi Riba (1986), de Ca l'Arrero;
la família ha restaurat les bordes del padrí amb un padral de trenta ovelles a Redort.

«És una notícia excel·lent recuperar la Fira del Bestiar, sobretot en aquests moments en què només sentim a parlar d'urbanisme i de coronavirus. És lloable posar en marxa un projecte que reivindiqui els nostres orígens, encara que no tingui un rèdit econòmic immediat.»

d'Ordino. Betriu, impulsor de la Fira, considera vital fer conèixer i difondre l'activitat ramadera, al centre de la cultura i el patrimoni natural d'Andorra. Aquest és un dels motius pels quals el primer dia de la Fira, el divendres 7, estarà reservat a les visites dels escolars. El bestiar s'exhibirà a l'aparcament de la Tanada, però tot el poble participarà d'aquest esdeveniment.

El conseller, que és fill, net i besnet de ramader, explica que a través del relleu generacional es pot recórrer la història d'un poble: «Gràcies a aquest relleu amb pagesos joves, a Ordino tenim actives catorze explotacions ramaderes, amb moltes ganes de treballar i amb un bestiar de gran qualitat». Tots ells participaran en el concurs parroquial, amb vuit seccions i tres premis per a cadascuna. Entre les seccions, tres seran per a caps de bestiar boví, quatre per a l'equí i una per a l'oví. A la Fira també hi haurà el Concurs nacional de mascles de la raça bruna i una subhasta de vedells nascuts en explotacions andorranes, gràcies al conveni signat amb el Govern d'Andorra.

La importància del medi ambient davant de reptes com el canvi climàtic i la preocupació per la salut i per mantenir una alimentació saludable són altres motius que han retornat a aquesta pràctica ancestral, la ramaderia, el lloc que li pertoca. La Fira del Bestiar serà, per sobre de tot, un acte festiu per compartir-lo amb tota la població. Un dels principals atractius serà la mostra de productes artesans, a la qual són convidats els productors transfronterers en el marc del Parc de les Tres Nacions. Més enllà de la producció agrícola i ramadera, podrem veure l'actuació dansaire d'agrupacions de ball i música tradicional de l'Arieja i l'Esbart Valls del Nord, per intercanviar el folklore dels pobles veïns. I l'Era Rossell acollirà una mostra amb eines i estris antics de les cases d'Ordino.

L'antiga Fira d'Ordino
Arxiu Nacional

La minoria opina...

Sandra Tudó

Enric Dolsa

EL PERFIL DE XAVIER HERVER

«La perseverança i la disciplina són intrínseques al meu ADN»

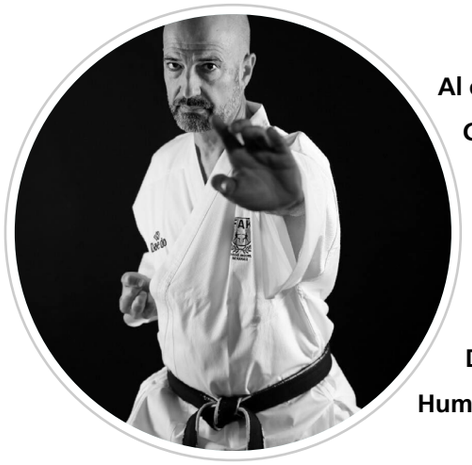

Al capdavant de la Conselleria de Comunicació, Sistemes d'Informació i Gestió i Desenvolupament Humà (GdH)

Nascut a Suïssa (Sion, 1965) i criat a Barcelona, anys més tard es retroba amb les muntanyes d'Andorra.

- Hi ha trobat la inspiració, aquí?

Per mi, aquest país és un autèntic paradís. Encara que en sigui fill adoptiu, m'estimo Andorra i em sento andorrà com si hi hagués nascut. M'ho ha donat tot, l'estabilitat, els fills, el recorregut professional i casa meva. Vam arribar l'estiu del 86 amb la meva dona a fer una mica de prospecció i ens hi vam quedar.

- Què és el millor que tenim, a parer seu?

La seguretat. Sempre m'ha fascinat que es deixin els cotxes oberts i les claus posades i no passi res. He viscut en una gran ciutat i això és impensable. Als dotze anys vaig entrar en el món del karate per saber protegir-me.

- Esport amb valors...

Sí, i els vaig integrar sense cap esforç. El meu pare és un home de poques paraules, molt recte, de principis. La perseverança i la disciplina són intrínseques al meu ADN. O sigui que aquesta part de les arts marcials la vaig adoptar d'una manera natural.

- En quin punt estava el karate quan va arribar a Andorra?

Estava poc professionalitzat, crec que en vint-i-cinc anys des del club d'Escaldes hem contribuït a consolidar aquest esport a tot Andorra, i l'any que ve el club d'Ordino en farà deu.

- Tinc entès que no és l'únic esport en què destacava?

Quan vivia a Barcelona jugava a bàsquet a La Salle Bonanova i aquí havia estat a la lliga d'empreses, però em vaig cansar de la dependència de l'equip per obtenir resultats individuals. Al karate pots donar el millor i només depens de tu mateix.

- I finalment ha acabat gestionant equips...

Sí, tractar amb persones pot ser una experiència molt enriquidora o no. Fa un any que vivim una situació complexa i difícil de la qual penso que ens n'estem sortint molt bé. Necessites molta mà esquerra i lideratge. Estic molt content amb el personal del Comú, tothom, qui més qui menys, ho ha assumit i ha estat a l'altura en un moment en què parlem de posar en risc la nostra salut.

- Com arriba a la política?

Hi arribo per agraïment, i ho dic honestament. És una altra de les oportunitats que ofereix i m'ha donat aquest país. Coneixia el Toni Martí, i durant els seus dos mandats al Comú d'Escaldes sempre vaig estar disponible. Així que Demòcrates em va oferir ser portaveu del partit quan ja era a l'executiva.

- Ni més ni menys...

Es volia reforçar la comunicació del partit. Tenia tothom a l'expectativa i la primera compareixença va anar molt bé. Després vaig conèixer el Ventura Espot i la Consol Naudí, vam tenir molt bona sintonia i em van convidar a formar part de l'equip. Ha estat una experiència increïble, poder estar en una llista nacional i representar el teu poble com a conseller només pot passar aquí.

- Actualment està al capdavant de la Conselleria de Comunicació, Sistemes d'Informació i GdH.

Sí, vaig ser informàtic durant més de vint anys tot i haver estudiat Psicologia, a més d'Administració i Direcció d'Empreses. Actualment soc entrenador esportiu com a professor de karate. Dels sistemes he tocat de tot: programació, analista, cap de projecte... vaig treballar vint-i-quatre anys en un grup del sector de la distribució, després vaig estar quatre anys al sector bancari. I al final vaig haver de centrar-me, em faltava temps per arribar a tot arreu i em vaig quedar amb el karate.

- Lidera el projecte de l'administració electrònica.

Tot un repte. És un dels projectes clau del mandat, integrador i de grans dimensions. La tecnologia avança, pots anar al seu ritme o estancar-te. Els canvis espanten, però cal assumir-los. I amb el col·lectiu humà que tenim al Comú d'Ordino no dubto que assolirem l'èxit. Aquest projecte serà un punt d'inflexió.

TastORDINO

Vas de concert? Vas a una conferència?
Vas a l'Auditori Nacional?

Fes un mos abans d'entrar-hi!

PUNT D'INFORMACIÓ JUVENIL

A QUI S'ADREÇA?

Joves entre 12 i 30 anys

ON SOM?

Al cap de casa de l'edifici La Font (C. Mossèn Cinto Verdaguer, 3r pis), on hi havia l'antiga biblioteca d'Ordino. Tenim dos espais diferenciats, una planta i un altell.

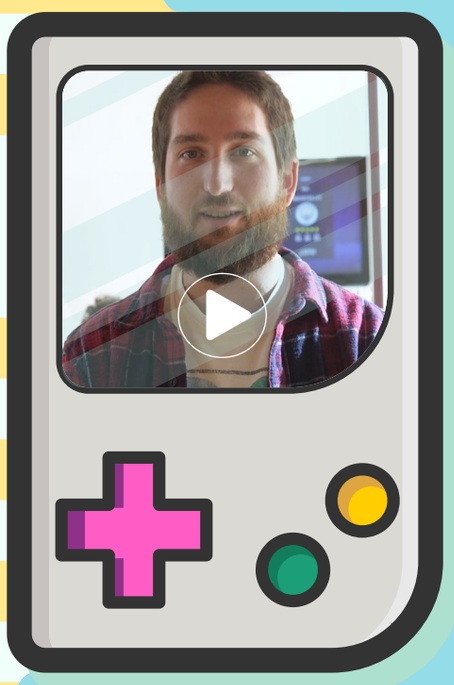

QUÈ ÉS EL PIJ?

El Punt d'Informació Juvenil és un **servei públic i gratuït** obert a tots els joves de la parròquia. L'objectiu és oferir informació, assessorament i orientació sobre tots els temes i les necessitats que pugui tenir aquest col·lectiu jove.
El PIJ és un espai de trobada i d'intercanvi al qual es pot accedir lliurement. Disposa de taules per treballar, ordinador, connexió wifi gratuïta, llibres, guies, jocs, Playstation, Wii...

CONTACTE

Ens trobareu als telèfons **878 170** i **360 017** i al correu electrònic puntjove@ordino.ad.

A LES XARXES

Tenim comptes de Facebook i Instagram @Punt Jove Ordino. Publiquem, amb el consentiment dels joves, fotos dels millors moments i les activitats programades.

QUÈ OFERIM?

Planifiquem un munt d'activitats per als períodes de vacances escolars. Algunes sortides clàssiques són la visita al Saló del Manga de Barcelona, però també fem activitats a la natura i en altres centres, com el 360º Extrem, Caldea o Bloc Cafè. Periòdicament proposem diferents tallers relacionats amb els centres d'interès dels joves.

HORARIS

De 10 a 13.30 h i de 16 a 20 h (dilluns, dimarts, dijous i divendres).
De 14 a 20 h (dimecres).

RUTA DE LA SEDA

Geografies
ments obertes

5-15 maig 2021 / L'Era d'Ordino

Reserva prèvia al 878 136. Aforament limitat

Recuperem la forma física i mental

Un any després que esclatés la pandèmia, la gent gran d'Ordino reprèn les classes dirigides d'activitat física i els tallers de memòria. Totes les activitats que implicaven trobar-se van quedar suspeses per la pandèmia, fins al punt que les cases pairals encara continuen tancades per decret. Ara es recupera, doncs, un dels aspectes fonamentals per a la salut, física i mental, de la gent gran.

La millora de les dades de contagi ha portat la conselleria a prendre la decisió. Amb els parcs públics oberts, la gent gran de la parròquia troba també un espai on poder anar i seure amb l'arribada del bon temps. Es treballa amb molta prudència per reactivar la vida social i la interrelació entre aquest col·lectiu.

Pel que fa a l'oferta d'activitats del CEO per a més grans de 65 anys, s'imparteixen classes de dilluns a dijous, entre les 9.30 i les 10.30, i es treballen la tonificació, el ioga i l'aiguagim com a principals disciplines. Són classes dirigides amb un aforament màxim de quatre persones. També s'han posat en marxa els tallers de memòria, que es faran els dimarts de 10.30 a 11.30 h a la sala La Buna, per respectar la distància de seguretat entre els assistents. Els grups es faran amb deu persones com a màxim, inclòs el monitor, amb una distància d'1,5 m, ús obligatori de mascareta i higiene de mans en arribar i sortir, seguint les recomanacions i el protocol del Ministeri de Salut en les activitats destinades a la gent gran.

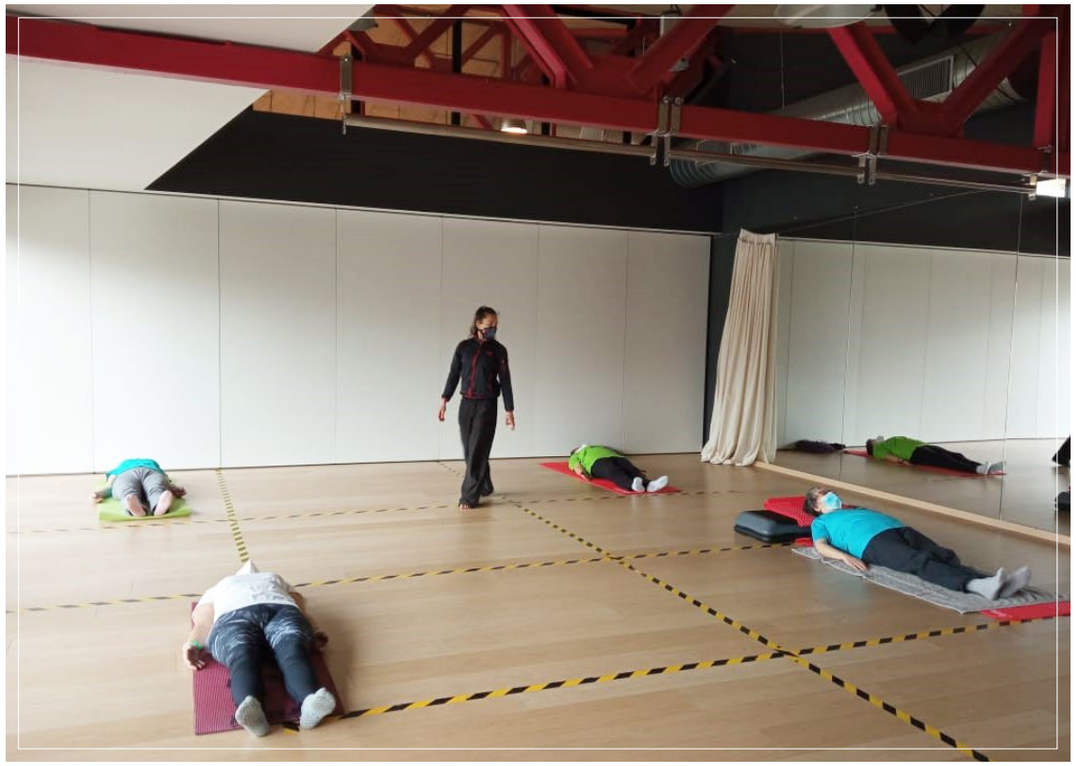

Obertura imminent de la Casa Pairal

Quan fa un any que es van tancar les Cases Pairals per ser llocs freqüentats per població de risc, s'ha anunciat per a primers d'abril la data probable per tornar-les a obrir. La reobertura permetrà als padrins reprendre les relacions socials, especialment a aquells que viuen sols i troben aquí un espai d'intercanvi.

CONTRABANDISTES

L'evolució del Carnaval

Tothom sembla estar d'acord en què el Carnaval a Ordino era una de les festes més sonades, per la gresca que es feia a tots els pobles de la parròquia. Actualment el celebrem amb la representació dels Contrabandistes, el judici a un personatge arquetípic arrelat al Pirineu. «Jo la representació dels Contrabandistes no l'havia vist mai, per Carnestoltes», explica Simó Duró, veí d'Ordino, de Casa Ramonguem, que recorda el Carnaval dels anys cinquanta i el que li havia explicat la seva padrina d'aquesta celebració.

«Per començar, el dijous abans de Carnaval es buscava roba vella, s'anava a buscar palla i es confeccionava el rei Carnestoltes per penjar-lo dissabte al mig de la plaça o en una finestra a casa comuna vella, a la vista de tots. Dissabte a la nit es feia un recorregut per tots els pobles en què arrossegàvem bidons, trompetes i llaunes. Homes i dones participàvem en aquesta festa. Diumenge hi havia ball a la tarda i a la nit. Es donava un pot de vi al jovent, el vi del Carnaval. I dilluns anàvem a fer la plega: homes i dones, solters i casats, anàvem a les cases que no portaven dol, tots mascarats com gitanos. Dimarts era el dia del robatori de l'olla: distrèiem la mestressa i ficàvem l'olla en un pedrís per beure'ns el caldo i menjar-nos la teca. El dia de Carnaval, el Comú pagava al jovent un got de vi per l'Ossa que s'havia fet per Sant Esteve. Menjàvem ous i farcits, embotits i coca. Així era el nostre Carnaval!»

D'aquell robatori de les olles es manté avui el caldo que l'Hotel Babot fa i comparteix amb tota la gent d'Ordino, que enguany no ha estat possible per la pandèmia. Des de fa cinc anys, s'ha recuperat Els Contrabandistes, que sembla que es representaven als anys vuitanta. Gràcies al treball voluntari i a la participació de l'Esbart Valls del Nord i el Grup Artístic d'Ordino, es manté aquesta festa important per a Ordino que, en època recent, havia quedat relegada al concurs de disfresses infantil. «Els usos i costums evolucionen com tot i van canviant», diu Duró sobre el Carnaval que ha arribat als nostres dies.

Desè aniversari de l'Esbart Valls del Nord

L'Esbart Valls del Nord compleix deu anys i ho celebra amb un programa intens d'activitats, una per mes durant tot aquest any. Després de la parada obligada, el març del 2020, els dansaires van recuperar l'activitat a l'estiu, tot i que parcialment. «Les mesures de contenció que s'han d'aplicar per evitar el contagi del virus són l'antiesbart», assegura Pilar Capdevila, codirectora de l'Esbart amb Sandra Tudó. Així que, sense rotllanes ni unió de mans, s'ha continuat ballant. «Hem après a treballar per quadres escènics, amb més distància; per sort, les instal·lacions ho permeten», diu Capdevila parlant dels assajos que van reprendre al setembre a l'ACCO, espai cedit pel Comú.

Les ganes de ballar van poder més que la pandèmia i van aconseguir l'objectiu de tornar a ballar el Contrapàs pel Roser d'Ordino. «Va servir també per adonar-nos de la importància d'aquestes festes, no sols a Ordino; la festa major és l'essència d'un poble», expliquen Capdevila i Tudó. A partir d'aquesta reflexió treballen en la creació d'un nou espectacle. Totes dues es complementen i fan un bon tàndem: «Treballem en equip, la Pilar és un pou de saviesa, ho sap tot del folklore pirinenc», reconeix Tudó, que dirigeix les coreografies.

«Els espectacles que fem són orgànics, hi conflueixen coreografia, música i història. Sempre diem als pares que formar part de l'Esbart és molt més que una activitat extraescolar», explica Tudó. Totes dues es dediquen professionalment al món de l'ensenyament i donen molta importància al vessant més pedagògic: «Estem transmetent a les generacions més joves les nostres tradicions i la nostra cultura. L'Esbart és l'orgull d'un poble»,

explica Tudó. Capdevila als Esquirols i Tudó al Santa Anna, totes dues van créixer als esbarts. «Penso que la nostra gran aportació és l'adaptació d'aquesta tradició al pas del temps i el fet que som intergeneracionals», diu Tudó, i recorda que actualment són cent vint dansaires, que tenen entre quatre i seixanta-cinc anys.

A final d'any hi ha prevista l'estrena d'un espectacle amb noves coreografies, un festival que, si tot va bé, està programat per al 27 de novembre, amb el cos de dansa i els veterans. «Ho estem preparant amb molta il·lusió; estrenarem una obra musical del pianista Jordi Barceló, i a més tindrem la música en directe, tot un luxe per a una companyia de ball. Amb els petits també hi ha prevista una estrena el 12 de juny».

Des que va començar l'any s'han fet diferents clips on apareixen les cinc seccions de l'Esbart: petits, infantils, juvenils, cos de dansa i veterans. Les xarxes socials amb els perfils de l'Esbart han estat el canal escollit per compartir fotos, assajos i moments emblemàtics d'aquests deu anys. L'abril serà el mes dedicat a les lletres i es proposarà als infants la creació d'un conte. Una altra activitat que es farà és ballar en escenaris poc habituals, com la Casa Museu d'Areny-Plandolit o l'Era Rossell. També sabrem què hi ha darrere l'escenari, amb tota la xarxa de col·laboracions que fan possible cada espectacle. Per al 2021 hi havia previst creuar l'Atlàntic després d'haver ballat en alguns països d'Europa, un projecte que no es descarta, però que haurà d'esperar la temporada 2022-2023. Actualment es treballa en cinc coreografies noves. «Ens inspirem en les arrels, d'on venim, i on som. Volem recuperar el personatge del buner i tornar a donar importància a la festa major», explica Tudó.

L'ENTREVISTA Francesc Poujarniscle

«Un bon guia ha de tenir habilitat per comunicar i dots de lideratge»

Director de l'Escola de Formació de Professions Esportives i de Muntanya d'Andorra

- Com i per què sorgeix l'EFPEM?

El naixement de l'Escola respon a un Pla estratègic de país per al desenvolupament turístic de la muntanya. La proposta era crear un centre andorrà de formació d'activitats en el medi natural, amb l'esquí i el guiatge en muntanya com a eixos vertebradors. Cal remarcar que, fins a l'any 1995, la formació d'esquí la feia l'Escola Nacional Andorrana d'Esquí (ENADE) en col·laboració amb l'organisme públic francès (ENSA). Es va valorar la creació d'una formació íntegrament andorrana, especialitzada en muntanya i amb la col·laboració d'empreses en actiu.

- En quines xifres d'alumnes es mou l'Escola?

En un any podem arribar a tenir fins a 400 o 500 estudiants, no en permanència. Són alumnes que van i venen, en funció de si fan cursets puntuals o formacions oficials, que poden anar d'una setmana a dos anys. Les edats oscil·len entre els 16 i els 55 anys, i per accedir-hi cal passar unes proves d'accés físiques i de coneixements i tenir experiència.

- Han canviat molt les coses?

I tant! L'EFPEM es va crear l'any 1995 i jo vaig entrar-hi com a cap d'estudis el 1997, amb la direcció a càrrec del Pere Frases. Avui som quatre persones fixes i més de vuitanta professors eventuals. Abans estàvem a Santa Coloma, a l'Escola Francesa, i amb el trasllat a Ordino vam fer un pas qualitatiu. No només per les instal·lacions actuals del CTEO, propietat del Govern d'Andorra (Secretaria d'Estat d'Esports), sinó per l'entorn i la proximitat al terreny per fer les pràctiques. En aquests moments, per a la formació de Guies de Muntanya Nivell II hi ha un grup de divuit alumnes. No havien sigut mai tants.

- Com a expert i docent, quina condició li demana a un guia?

Per descomptat, el domini de l'activitat i la disciplina, però és fonamental l'habilitat de saber comunicar i tenir dots de lideratge. Per això introduïm assignatures formatives com la Psicologia. Per fer de guia és bàsic tenir seguretat i saber transmetre-la, altrament no tornaran a confiar en tu. Un aspecte molt important són les llengües. Qui sigui capaç de parlar català, anglès, francès, castellà i com més idiomes millor, més demanda tindrà. És un fet, en el cas del turisme esportiu.

- Suposo que mai acabes de saber-ho tot?

Evidentment que no, ser guia engloba molts coneixements i aspectes, sempre pots aprendre més. Nosaltres fem tècnics i intentem donar una visió general de tot: flora, fauna, història, patrimoni, però evidentment si el que t'interessen són les papallones, llavors hauràs de seguir la teva especialització.

- Hem fet les muntanyes més accessibles.

S'ha fet un esforç de divulgació, i la preocupació de la gent per la salut i per mantenir hàbits saludables ha fet que tothom sortís a caminar i valorés més la muntanya. Només cal pensar en el confinament, mai s'havia vist tanta gent com els dies permesos. Sens dubte, s'ha fet molta pedagogia i també s'han millorat els accessos i la senyalització, concretament a Ordino.

- Fins al punt que tothom s'atreveix amb tot...

Una mica sí, per això és molt important prendre consciència de la seguretat i dels perills amb què ens podem trobar en les sortides. En aquest sentit treballem plegats el CENMA (IEA), el cos de bombers i l'EFPEM i hem creat l'Escola de Neu i Allaus (EDNA), per aconseguir més conscienciació i prevenir per evitar accidents, i fem cursets perquè els practicants puguin ser més autònoms.

- Què ofereixen les muntanyes d'Andorra que les diferencïi d'altres llocs pirinencs propers?

El més destacable és la rapidesa amb què podem accedir-hi des del centre de la ciutat. En deu minuts arribes a llocs naturals increïbles, sense necessitat de fer grans rutes i carreteres. Un altre aspecte és que són molt benignes. Per exemple, en esquí de muntanya pots fer molts itineraris que no comporten, generalment, un gran risc d'allaus. També tenim paisatges que són espectaculars, i a això el turista li dona molt valor. L'oferta que tenim al fons de vall complementa molt bé la natura i l'esport. I a Ordino estem en un entorn privilegiat, si estimes la muntanya. Només el Camí Ral ja ofereix possibilitats infinites.

TRAIL 100 ANDORRA-PYRENEES

Agustí Pérez: «Volem que l'essència de les curses de muntanya d'Ordino sigui el binomi gent que viu l'esport i internacionalització de la prova»

No va costar gaire decidir on es faria la prova de muntanya inclosa a l'Andorra Multisport Festival. «En tot moment va estar fora de discussió que el lloc de la Trail seria Ordino, per la feina feta de tants anys, que no es podia deixar perdre, sinó potenciar-la», explica Agustí Pérez, responsable d'Ironman al sud d'Europa. Del 24 al 27 de juny, Ordino acollirà l'organització de la Trail 100 Andorra-Pyrenees, organitzada i avalada per Ironman. L'esdeveniment inclourà quatre curses, una ultra de 125 km, dues trails de 55 i 25 km i una cursa familiar de 7 km. «La cursa està feta i pensada per a gent que fa trails locals, vol ser una cursa icònica i popular, amb la participació d'atletes d'elit com és el cas de Pau Capell, ja confirmat». El representant d'Iron Man comenta que, tot i mantenir distàncies que demanen resistència, s'ha intentat rebaixar el nombre de quilòmetres respecte a altres proves, de manera que sigui més assequible a tothom. «L'essència d'aquesta prova ha d'estar en el binomi gent que viu l'esport i internacionalització de la prova». L'espectacularitat dels circuits, els nous traçats i alguna sorpresa com el pas pel Parc Central, centre neuràlgic de l'Andorra Multisport Festival, seran alguns dels punts forts d'aquesta nova ultra, dissenyada per Joan Turné. «La idea és que tot Andorra s'impliqui en la prova, hi participi o no». «Som en una nova era i farem una nova versió perquè la prova agafi molta importància i es converteixi en un referent», assegura Pérez, que considera Ordino un lloc idoni i amb un entorn natural envejable. «Ordino ha estat capaç d'oferir el tracte, l'ambient i un paisatge únics que seguiran sent els punts forts de la cursa, però ara entrarem en el calendari internacional.» D'entrada, l'ultra i les dues trails seran curses puntuables per a la Federació Internacional de Trails, i això serà un atractiu perquè hi participin atletes forans.

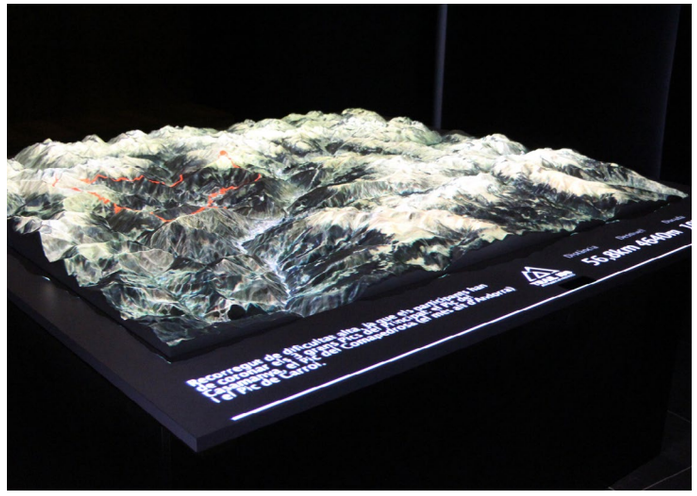

125 km | 55 km | 25 km | 8 km

www.trail100andorra.com

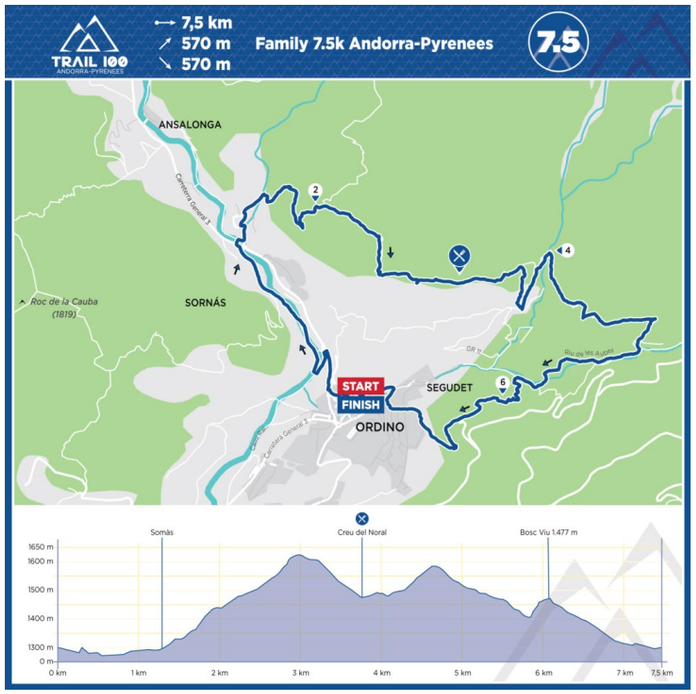

Tot i que el sostre s'ha posat en els 3.000 corredors, no s'espera una evolució normal d'inscrits tenint en compte les circumstàncies actuals. «El nostre gran repte enguany serà fer un gran esdeveniment. Som conscients que a tot arreu baixarà el nombre d'inscrits i que trigarem a tenir formats amb sortides i arribades multitudinàries com fins ara. Tenim un equip d'assessorament i estem treballant directament amb el Ministeri de Salut».

Ordino, capital mundial del freeride

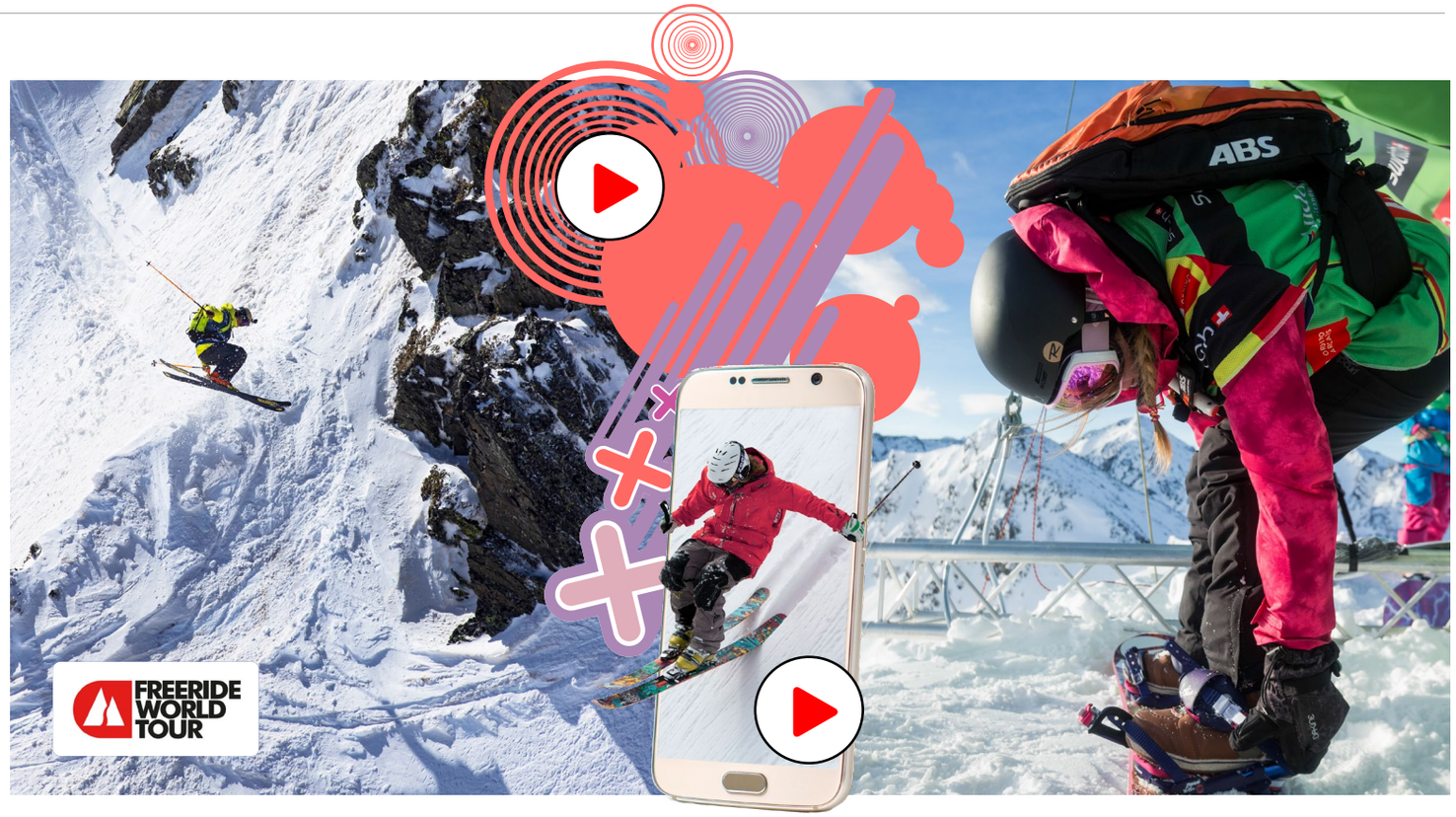

Cada any, des del 2015, l'elit dels *freeriders* del món es reuneix a l'estació d'Ordino Arcalís per demostrar perquè són els millors. I ho fan desplegant uns sorprenents dots de pur surf d'estil lliure a la prova del Freeride World Tour (FWT) que se celebra a l'estació andorrana.

El mes de febrer passat, sota un sol radiant i amb una neu de condicions primaverals, Ordino Arcalís va presentar una competició en què els atletes de totes les categories van oferir el millor del seu *riding* per sumar els primers punts de la temporada. La prova va tenir lloc al vessant del port de Rat, l'escenari perfecte perquè els *freeriders* donessin curs als seus millors trucs i acrobàcies.

Després de la cancel·lació de l'etapa d'aquest any de l'FWT a Hakuba (Japó) a causa de les restriccions sanitàries, els atletes van poder fer una segona ronda a Andorra, sense mostres de cansament tot i haver protagonitzat una classe mestra durant la primera jornada.

En el primer dia de l'FWT, en la modalitat d'esquí, la noruega Hedvig Wessel i el nord-americà Ross Tester van aconseguir les millors puntuacions, mentre que en surf de neu els triomfadors van ser la francesa Marion Haerty, que va demostrar que busca un quart títol mundial, i el britànic Cody Bramwell, que va aconseguir la victòria en el seu primer FWT. A la segona jornada del Freeride World Tour, en surf de neu, la francesa Marion Hearty va repetir victòria amb una actuació estel·lar, i en categoria masculina, el nord-americà Blake Morell es va imposar gràcies a la seva perícia sobre la planxa. En l'apartat d'esquí, la suïssa Elisabeth Gerritzen va impressionar els jutges amb un enfocament molt creatiu, mentre que l'americà Andrew Pollard va dominar les seves sèries i també va obtenir la seva primera victòria en l'FWT.

L'andorrà Dani Fornell, ja retirat de la competició, hi va participar gràcies a una *wild card* i va poder aconseguir la posició número catorze.

Per la seva banda, Àlex Mortes i Pau Rafel van competir al Campionat del Món juvenil que es va disputar a Verbier (Suïssa), al Bec des Rosses, a 3.223 metres d'altitud. La cita va tenir lloc entre el 20 i el 28 de març.

L'organització de l'FWT és un aparador de primera per a Ordino i, més concretament, per a l'estació d'Ordino Arcalís. Aquesta temporada, la celebració d'aquest gran esdeveniment esportiu, organitzat per l'estació amb el patrocini del Comú d'Ordino i Andorra Turisme, ha aparegut en alguns dels principals mitjans del món, com la BBC, TVE, France 2, *Marca*, *L'Equipe*, *El País*, Reuters o ZDF. Aquestes aparicions han suposat una audiència milionària, un públic que, repartit per tot el món, ha pogut seguir les espectaculars propostes dels esportistes i conèixer de prop les meravelles d'Ordino Arcalís.

L'estació, que des de la temporada passada està integrada a Grandvalira Resorts, té la millor neu dels Pirineus. I és precisament per aquest motiu que s'ha convertit en un pol d'atracció per als esquiadors que busquen les disciplines més extremes i innovadores com l'Speed Ride, l'Snowboard Cross, l'Skimo i el Freeride, una de les activitats més populars gràcies al perfil escarpat de l'estació i a la gran qualitat de les diferents àrees d'esquí forapista, on destaquen el pic d'Arcalís, el port de Rat, la Basera, les Planes, Tristaina i Creussans.

ORDINO

Reserva de biosfera